

26. 10. 2025 – Potulný král

1. čtení: Ž 34

Píseň: S23 – Bůh je záštita má

Základ kázání: 1Sam 21

Kázání: Milí shromáždění,

jak podivně se projevuje Hospodinovo mesiášství! David – tulák. Ježíš – tulák. David – považovaný za blázna. Ježíš – považovaný za blázna (Mk 3, 21-22). David sestoupil do „jámy lvové“ také města Gat, odkud pocházel jím zabítý Goliáš. Ježíš sestoupil do „jámy lvové“ také města Jeruzaléma, odkud pocházelo zkřivení židovství jeho doby.

David – překračoval náboženské zvyky své doby. Ježíš – překračoval náboženské zvyky své doby (Mk 7, 1-13; Mt 9, 14-17 atd.). K Davidovi se shromažďovali ubožáci, vykořisťovaní, nechtění své doby a místa (následující oddíl). K Ježíšovi jakbysmet. David se bál. I Ježíš se bál (Getsemane).

A mnoho dalších podobností nás ještě čeká. Stejně jako jsme další již slyšeli: David – přinášel opakovaně spásu i svým nepřítelům (např. Saulovi). Ten se ho za to pokoušel opakovaně zabít. Ježíš – přinášel opakovaně spásu i svým nepřítelům. I z kříže, kde ho za to zabili.

Z lidského pohledu má být při čtení evangelijských podání *zřejmé*, že sepsání Ježíšova života je vždy *hluboce* ovlivněno příběhy zejm. Davidovými. Také proto už církevní otcové připomínali, že bez dobré znalosti Starého Zákona *nelze* správně rozumět zákonu Novému!

Z Božího pohledu pak jde o ještě hlubší než „jen“ pravdu: Stejně se přece projevuje *Bůh* sám. V Davidovi, stejně jako v Ježíšovi, tedy jde o zviditelnění, zhmatatelnění Boží přítomnosti. Božího Ducha. V konkrétních činech. Které byly vlastní už Abrahamovi! Které se nezměnily za tisíc let, které oddělují Abrahama a Davida. Ani za tisíc let, které oddělují Davida a Ježíše. A stejně i dnes. Protože *navěky*. Vždyť Bůh je *neproměnný*!

Tak i jeho blízkost se projevuje *stejně*: Pomocí ubožákům. Svatým jednáním pravdy a Boží spravedlnosti, které jsou však v lidských očích církevních i pohanských i rodinných znovu a znovu považováno za

šilenství. Že „Boží“ lidé přitahují právě vykořisťované, utlačované, ubohé, posedlé. Místo úspěšných, v lidských očích spravedlivých, bohatých apod. Ti naopak obvykle *opouštějí* takovou „Boží“ přítomnost velmi rychle (např. Saul nebo Mt 19, 16nn/Mk 10, 17-31 atd.). Jak často byla tato *božská* preference vyčítána Ježíšovi! Proč se stará a sdílí s děvkami a celníky – když je tu přece tolik „spravedlivých?“

Tak je snad zřejmá skoro-stejnost Ježíše s Davidem i v tom, že dobře vycházeli s *proroky* – Samuelem/Janem Křtitelem. I s *kněžími* – Achímelekem. Mimo chodem pravnukem Élího. Toho, pod kterým se učil právě Samuel (1Sam 3)!

Zatímco Saul se *právě* těchto skupin *bál*. Jako i židovské autority Ježíšovy doby „svého“ lidu. Saul s nimi vycházel tak bídne, že tohoto Achímeleka nechá zakrátko veřejně povraždit se všemi náboženskými kněžími. Ale Israelci *odmítnou* vykonat tento králův příkaz. Tak šílený Saul byl. A lid s ním nesouhlasil *opakovaně*. Tak je povraždí právě ten dnes zmíněný Dóeg Edómský.

I v tom má být zřejmé Davidovo mesiášství – totiž blízkost *Boží*. Blízkostí a ochranou a souhlasem s *proroky*. I s kněžími – také David s nimi diskutoval o hranicích přípustného a dobrého a Božího. A jestli Ježíšovi někdo rozuměl, byli to *farizeové*. Ti přejali hlavní rozměr starozákonní práce kněží – znalost a zvěstování Božích činů a slov.

A stejně sdílejí David i Ježíš trvalou *provokativnost* svých činů a slov. David v dnešním příběhu Achímelekovi *lže*. Protože nemá vůbec nic – aby alespoň nezemřel hladem. Achímelek pak jistě věděl, že Davida *neposílá* král – proto se bál, když ho viděl. Ono nejde úplně utajit pětinasobný králův pokus o vraždu Davida. Ani královo nahé prorokování v Rámě, kam si na Davida chtěl „došlápnout“ sám.

A stejně sdílejí David i Ježíš *nepochopení* ze strany ostatních. Přesněji: Mylné pochopení. Davidovo mesiášství ještě stále vlastně nikdo nerozpoznává ani nevidí. *Zejména* ti, kterým má být nejnápadnější. V přemáhání nepřemožitelných sil zla – démonů a duchů. A tak *zejména* Saulovi. A stejně tomu bylo také s Ježíšovými učedníky. A náboženskými autoritami jeho doby.

Ale tu a tam i Ježíšovi někteří skoro rozuměli správně – tak i dnes Achímelek Davidovi. Ví, že David přináší problémy. Ví, že mu za to bude hrozit právě od Saula smrtelné nebezpečí – jako už dříve Samuelovi. Ví, že tam je ten Dóeg Edómský. A *přesto* Davidovi Achímelek pomohl.

Navzdory všemu lidskému. Přestoupením lidských loajalit a přirozenosti – ví, že ten „estébák“ Dóeg tam je. A dokonce, zdánlivě, i přestoupením *božského* – dá Davidovi „chleby,“ které směli jíst jen kněží. Je to tak nápadná spojitost Davida a Ježíše, že i Ježíš připomíná dnešní Davidův příběh (Mt 12, 3-4; Mk 2, 25nn; Lk 6, 3-5 – tedy *všichni* synoptici!).

A jako by toho bylo málo, David prosil o *ještě další* dobro: Kromě jídla také o zbraň. A kněz Davida *vyzbrojil*. Kněz! A to přímo mečem *Goliášovým*. Kterého právě David zabil. A tak David *jistě* věděl, že právě zde byl jeho meč – „nad který nebylo.“ David tedy *dobře věděl*, o jaký meč prosí v Hospodinově svatyni – v kostele.

A vyzbrojen mečem Goliáše z *Gatu* odešel David... do *Gatu*. To je přece úplně šílené. Navíc Gat patřil Pelištejcům, těch David pobil již „desetisíce.“ Dokonce i Pelištejci znali onen *israelský* popěvek o Saulových tisících. A *mezi Pelištejce* David utekl. Ještě s Goliášovým mečem na zádech.

Holé šílenství. Hle, jak se téma šílenství nepřestává vracet už v příbězích prvních králů Božího lidu! To David *nemohl* přežít! Asi jako Ježíš, stejně poučeně, odešel na poslední Velikonoce do Jeruzaléma. A choval se tam jako šílenec – mluvil o zboření chrámu, učil odlišné od oficiální dogmatiky doby, jedl s hříšníky, s bičem v ruce čistil chrám atd.

Ježíš totiž také proto, že i *David*: David se v *Gatu*, vyzbrojen mečem Goliáše z *Gatu*, choval jako šílenec. Slintal. Blábolil nějaké nesmysly o jediném Bohu (Ž 34!). Čmáral na vrata města.

Jak by si takového mohl pustit Akíš do domu – dalšího *šílence*! Copak jich je kolem něj málo? Copak šílený Saul je málo? Tak „šíleného“ Davida nechal být. I s Goliášovým mečem. Také proto, že „šílenci“ byli považováni za posedlé nějakým duchem – hle, Saul! A tak byli pohany považováni za jakoby „svaté“ – nedotknutelné. A třeba i prostředkující spojení s bohy. V Božím lidu však *přesně naopak*. Byli to lidé, kteří potřebovali *zachránit*, vysvobodit – hle, Saul! Hle, Ježíš vůči tolika posedlým!

Tak i ve svém vyhnanství se David *držel Hospodina*. Ačkoli vlastně o všechno přišel (Jób! Iz 53!). Ačkoli právě „oficiální“ mesiáš se ho pokoušel *opakovaně* zabít. Tak Hospodina se David *nezřekl*. Dokonce na něj spoléhal *tak pevně* a věrně, že o něm zpíval v branách pelištejského *Gatu*:

O Bohu zachraňujícím. O Bohu, od kterého by David neměl mít nedostatku. Který je blízko těm, kdo jsou zkrušeni v srdci. Který vykupuje *duše* svých služebníků. Který se obrací proti pachatelům zla. A který dopouští i na své spravedlivé mnoho zla (Ž 34, 20!).

To je, panečku, víra! *Říkat, co je v Božím zjevení!* Zvěstovat, co o sobě dává poznat Bůh sám! Ne jaký z toho máme pocit nebo co si o tom myslíme. Ale co *Bůh sám* dává o sobě poznat – slovem i činem. I když se *nám* zrovna teď děje *to špatné* z jeho slov a činů! I uprostřed nepřátel a pachatelů zla! I mezi naprostými pohany – Pelištejci.

To je dnes ještě šílenější, než tehdy. Máme asi za to. To dnes přece *nemůžeme* dělat! To by bylo trapné. Nevhodné. To „se nesluší.“

Asi jako prezentovat se raději jako šílenec – slovy *věrnosti Bohu*. Než jako „důstojný“ v lidských očích. Asi jako tančit tak, že Davidovi bude vidět vše od pasu dolů. A to byl David v obou případech *již pomazán* za Mesiáše! Asi jako „se neslušelo“ mnohé *božské* chování Ježíšovo. Abrahamovo. Izákovo. Jakobovo. Samuelovo. Eliášovo. Achímelekovo. A dalších.

Protože ten lidský pohled je mnohem méně podstatný, než jsme učeni. Právě *lidskou* společností. Ještě explicitně pohanskou – světskou! Na rozdíl od *Božího* soudu a úsudku. O nichž jsme naopak učeni, že *ty* jsou nepodstatné. Ačkoli se na rozdíl od lidských *nikdy nezměnily*. A *dodnes* přinášejí záchranu – na rozdíl od prázdných a zrádných slibů lidských.

Tak máme ty „blázný víry“ následovat v *obsahu* jejich jednání i dnes. I za tisíc let. Vždyť jak šílená, bláznivá je víra v Boha v současné České republice! Vždyť jenom přináší spásu, záchranu. Jako to dělal vyhnaný pastýř a hudebník David. Bezdětný stařec Abraham. Nemanželské dítě Ježíš. Nepřítel státu Samuel a Achímelek.

Každý totiž může přijmout Boží jednání za své – a tak jednat jako Boží obraz. K němuž jsme všichni stvořeni. Pro spásu všech. Protože pro nejvyšší a nejtrvalejší dobro *všech*. Jakkoli i to je *dodnes* považováno za šílenství. Ačkoli všemi chtěné *od ostatních*.

Amen

Píseň: EZ625 – Jak příjemné, můj Pane, přebývat v domě tvém